

gospodarske, obrtniške in narodne

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2. gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 5. avgusta 1874.

Obseg: Kateri kovač dobí od zdaj naprej pravico konje in drugo živino podkovati. — Kranjskim konjerejcem. — Izvršilne določbe k postavi o zemljiških knjigah za Kranjsko. (Dalje.) — O banki „Sloveniji“. — Strankarstvo. — Bismarkov „švindl“. — Iz sodnijskega življenja. (Dalje.) — Mnogovrstne novice. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Kateri kovač dobí od zdaj naprej pravico konje in drugo živino podkovati.

Ukaz c. kr. ministerstva kupčijstva in notranjih oprav od 21. junija letošnjega leta zapoveduje tako le:

Podkovstvo se šteje na podlagi §. 30. obrtnijske postave od leta 1859 med obrtnije (rokodelstva) take, s katerimi se le tisti pečati sme, ki je dobil dovoljenje (koncesijo) za to.

Kdor tedaj tako dovoljenje hoče dobiti, mora sporniti to, kar ukazuje §. 18. obrtnijske postave, zraven tega pa se mora še izkazati s spričalom, da je na kaki podkovijski šoli se podkovstva izučil, ali pa se izpričati s spričalom, da je po predpisu ukaza od 27. avgusta 1873 pred izpraševalno komisijo izpraševanje ali preskušnjo dobro prestal.

Ta nova postava veljá za vse dežele našega cesarstva zunaj Ogerskega. Naj se toraj vsak, kdor si misli kovačnico za podkovanje kónj napraviti, podá za pol leta v podkovijsko šolo ali pa se pripravi skušnjo narediti pred imenovano komisijo po ukazu vladnem od 27. avgusta 1873. leta.

Ta ukaz naznanimo v prihodnjem našem listu.

Kranjskim konjerejcem.

Večletna skušnja nas učí, da marsikateri konjerejec le zarad tega ne pripelje svoje živine v za premiranje odločeni konkursni kraj, ker ne vé, kedaj se bo to vršilo. Da primoremo, kar je v naši moči, k razširjati dotičnega oznanila, naznanimo tù, da je c. k. ministerstvo kmetijstva na predlog deželne komisije za izrejo konj letos zopet dve novi štaciji dovolilo, namreč: v Šentjerneji in v Bohinjski Bistrici. — Oznanilo pa, katero se ima tudi v vseh občinah razglasiti, se glási sledeče:

Na Kranjskem se bo za leto 1874 vršila delitev cesarskih premij v cekinih (zlatih), srebernih svetinjah in pohvalah: a) za kobile z žebetom, b) za žebice, c) žebičke, d) za licencirane privatne (zasebne) žebce plemenjake v osmerih konkursnih krajih, namreč:

V Cirknici za politična okraja Postojno in Planino 4. dan septembra t. l.; v Ribnici za politična okraja Kočevje in Črnomelj 5. dan septembra t. l.; v Št. Jerneji za politična okraja Krško in Rudolfovo 7. dan septembra t. l.; v Mokronogu za politična

okraja Krško in Rudolfovo 9. dan septembra t. l.; v Ljubljani za politični okraj Ljubljano z mestno občino Ljubljansko vred, Litijo in Kamnik 12. dan septembra t. l.; v Kranji za politični okraj v Kranji 14. septembra t. l.; v Radolici za politični okraj Radolico 16. dan septembra t. l.; v Bohinjski Bistrici za politični okraj Radolico 18. dan septembra t. l.

V vsakem konkursnem kraju se začne delitev premij v imenovanih dnevih dopoldne.

Za to delitev premij veljajo sledeče uredbe, katere so se vzele deloma iz „določeb o premiranju konj“ (deželni zakonik za Kranjsko od l. 1872, št. 15, str. 113), deloma pa s privolitvijo c. k. ministerstva za kmetijstvo naredile od deželne komisije za izrejo konj z ozirom na posebne razmere Kranjske dežele.

I. Splošne uredbe.

1. Delitev premij se bo v vsakem konkursnem kraju vršila po deželni komisiji za izrejo konj.

2. Vrh premije v cekinih se delí vsakokrat tudi srebrna državna (cesarska) svetinja „za dobro rejo konj“. Ako bi ne bilo zadosti premij v cekinih, se bodo konjem, ki so se spoznali za premije vredne, samo sreberne cesarske svetinje delile.

3. Vsaki premiji v cekinih in vsaki sreberni svetinji se pridá certifikat, v katerem je popisan premirani konj in kateri certifikat se mora od rejca hraniti.

4. Ako pa manjka premij v cekinih in srebernih svetinj, se dajejo samo pohvalna pisma (pismene pohvale.)

5. Če se rejec, ki je premijo dobil, odpové premiji v cekinih, se mu dá samo sreberna cesarska svetinja s certifikatom vred, v katerem je potrjeno, da se je odpovedal premiji.

6. Vsak rejec, kateri je dobil premijo za plemenško živino, se mora pismeno zavezati po reverzu, da bo premirano živino še eno leto potem, ko je premijo dobil, obdržal, in da jo bo, če bo še živa, k prihodnji delitvi cesarskih premij zopet pripeljal, in da bo, ako ni spolnil tega, kar je v reversu obljubil, povrnil prejeto premijo v cekinih brez vsega vgovora.

7. Premije v cekinih, sreberne svetinje in pismene pohvale se izročujejo rejcu premirane živine precej od premijske komisije v konkursnem kraju proti prijemnemu listu.

II. Posebne uredbe.

Za A) kobile z žebetom, B) žebice.

1. Kobile z žebetom in mlade kobile (žebice) se